

שואלים, מי נצח בדין? אומר להם הקדוש ברוך הוא, אלה שמוציאים בדיהם את הסימנים שלי, הם נצחו בדין.

ביום הזה יוצאים ישראל ברשם המלך, בתשבחות ההלל, נכנסים לספה, אתרוג בשמאל, לולב בימין. כלם רואים שישיראל רשומים ברשומי המלך הקדוש, פותחים ואומרים, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

עד כאן חדות הכל, חדות האורחים, ואפלו אמות העולם שמחים בחדוה ומתברכים ממנה, ולכן מקריבים בכל יום עליהם להטיל עליהם שלום, ויתברכו מאתנו. מכאן והלאה יום אחד של המלך העליון ששמח בהם בישראל, שכתוב (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. שהרי יום זה מן המלך בלבדו חדותו לישראל. משל למלך שהזמין אורחים וכו'.

רבי שמעון פתח ואמר, אני חבצלת השרון שושנת העמקים. כמה חביבה כנסת ישראל לפני הקדוש ברוך הוא, שהקדוש ברוך הוא משבח אותה, והיא משבחת אותו תמיד. וכמה משבחים ומזמרים מזמינה תמיד לקדוש ברוך הוא. אשרי חלקם של ישראל שאחוזים בו בגורל החלק הקדוש, כפתוב (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. אני חבצלת השרון - זו כנסת ישראל, שעומדת ביפי של נוי בגן עדן. השרון - שהיא שרה ומשבחת את המלך העליון.

דבר אחר, אני חבצלת השרון - שרוצה להיות משקה מהשקנת הנחל העמק, מקור הנחלים, כנאמר והיה השרב לאגם. [נ"א

ואתרוג, ולא ידעי מאן נצח דינא. מלאכי עלאי שאלו מאן נצח דינא. קדשא בריה הוא אמר להו, אינון דמפקי בדייהו סימנין דילי, אינון נצחין דינא.

בהאי יומא, נפקי ישראל ברשימו דמלפא, בתושבחתא דהלילא. עאלין בספה, אתרוג בשמאלא, לולב בימינא. חמאן פלהו, דישראל רשימין ברשימין דמלפא קדישא. פתחי ואמרי, (תהלים קמד) אשרי העם שפכה לו אשרי העם שה' אלהיו.

עד כאן חדותא דכלא, חדותא דאושפיזין, ואפילו אומות העולם חדאן בחדותא, ומתברכין מנה. ועל דא קרבנין בכל יומא עליהו, לאטלא עליהו שלם, ויתברכין מינן. מכאן ולהלאה, יומא חד, דמלפא עלאה, דחדי בהו בישראל. דכתיב, (במדבר כט) ביום השמיני עצרת תהיה לכם. דהא יומא דא מן מלפא בלחודוי, חדותא דיליה בישראל. למלפא דזמין אושפיזין וכו'.

רבי שמעון פתח ואמר, (שיר השירים ב) אני חבצלת השרון שושנת העמקים, כמה חביבה כנסת ישראל קמי קדשא בריה הוא, דקדשא בריה הוא משבח לה, והיא משבחת ליה תדיר, וכמה משבחין ומזמרין אזמינת ליה תדיר לקדשא בריה הוא. זפאה חולקהוון דישראל, דאחיזין ביה בעדבא דחולקא קדישא. כמה דכתיב, (דברים לב) כי חלק ה' עמו וגו'. אני חבצלת השרון, דא כנסת ישראל, דקיימא בשפירו דנוי בגנתא דעדן. השרון, דהיא שרה ומשבחת למלפא עלאה.

דבר אחר אני חבצלת השרון, דבעיא לאשקאה משקיו דנחלא עמיקא, מבושא דנחלין. כמה דאת אמר, (ישעיה לה) והיה

(ישעיה לג) וְהָיָה הַשְּׂרֹן כְּעֶרְבָה] שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שְׁעוֹמְדַת בְּעֵמֶק הַכֵּל. מִי הֵם הָעֵמְקִים? כִּמּוֹ שְׁנֹאֲמֵר (תהלים קל) מִמַּעַמְמֵקִים קָרְאתִיךָ ה'. חֲבֻצֶלֶת הַשְּׂרֹן. חֲבֻצֶלֶת - מאותו מְקוֹם שֶׁל הַשְּׂקָאָת הַנְּחָלִים שְׂיֹצְאִים וְלֹא פּוֹסְקִים לְעוֹלָמִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שׁוֹשְׁנָה מאותו מְקוֹם שְׁנֹקְרָא עֵמֶק הַכֵּל, נִסְתָּר מִכָּל הַצְּדָדִים.

בא רָאָה, בַּתְּחִלָּה יִרְקֶה כִּחֲבֻצֶלֶת, שֶׁהַעֲלִים שְׁלֵה יִרְקִים, אַחַר כֵּן שׁוֹשְׁנָה אֲדָמָה בַּגּוֹנִים לְבָנִים. שׁוֹשְׁנָה בְּשֵׁשָׁה עָלִים. שׁוֹשְׁנַת - שְׁמֻשְׁתָּנִית מִגּוֹן לְגוֹן וּמֻשְׁנָה אֶת גּוֹנֶיהָ.

שׁוֹשְׁנַת - בַּתְּחִלָּה חֲבֻצֶלֶת. בְּזִמְנָה שְׂרֹצְהָ לְהַזְדַּוֵּג בְּמַלְךְ נִקְרָאת חֲבֻצֶלֶת, אַחַר שֶׁנִּדְבְּקָה עִם הַמַּלְךְ בְּאוֹתָן נִשְׁיֻקוֹת הִיא נִקְרָאת שׁוֹשְׁנַת, מִשּׁוּם שֶׁכְּתוּב (שיר ה) שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים - שֶׁהִיא מֻשְׁנָה אֶת גּוֹנֶיהָ לְפַעְמִים לְטוֹב וְלַפְעָמִים לְרַע, לְפַעְמִים לְרַחֲמִים וְלַפְעָמִים לְדִין.

וְתָרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם (בראשית ב). בֹּא רָאָה, שֶׁהָרִי בְּנֵי אָדָם לֹא מִסְתַּכְּלִין וְלֹא יוֹדְעִים וְלֹא מִשְׁגִּיחִים בְּשַׁעַת שְׁבָרָא הַקָּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא אֶת הָאָדָם וְכַבֵּד אוֹתוֹ בְּכַבוֹד עֲלִיוֹן, רְצָה מִמֶּנּוּ לְהַדְבִּק בּוֹ כְּדֵי שְׂיִמְצָא יְחִידִי, וּבְלֵב יְחִידִי, וּבְמִקּוֹם שֶׁל דְּבָקוֹת יְחִידָה שְׁלֵא מִשְׁתַּנָּה וְלֹא מִתְהַפֵּף לְעוֹלָמִים בְּאוֹתוֹ קֶשֶׁר יְחִידִי שֶׁהַכֵּל נִקְשָׁר בּוֹ. זֶהוּ שִׁפְתוֹב וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֵּן.

אַחַר כֵּן סִטּוּ מִדְּרָךְ הָאָמוּנָה וְעָזְבוּ אֶת הָעֵץ הַיְחִידִי, הַעֲלִיזוּ מִכָּל הָאֵילָנוֹת, וּבָאוּ לְהַדְבִּק בְּמִקּוֹם שְׁמֻשְׁתָּנָה וּמִתְהַפֵּף מִגּוֹן לְגוֹן וּמִטוֹב לְרַע וּמִבֵּישׁ לְטוֹב,

הַשְּׂרֹב לְאַגַּם. (נ"א ישעיה לג) וְהָיָה הַשְּׂרֹן כְּעֶרְבָה] שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים, דְּקִיּוּמָא בְּעֵמִיקְתָּא דְכֻלָּא. מֵאֵן אֵינּוֹן עֵמְקִים. כְּמָה דְאַתְּ אָמַר, (תהלים קל) מִמַּעַמְמֵקִים קָרְאתִיךָ ה'. חֲבֻצֶלֶת הַשְּׂרֹן. חֲבֻצֶלֶת, מֵהֵהוּא אַתְרַּ, דְשִׁקְיוֹ דְנִחְלִין נִפְקִין וְלֹא פְסִקִין לְעֵלְמִין. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים, שׁוֹשְׁנָה מֵהֵהוּא אַתְרַּ דְאִקְרִי עֵמִיקָא דְכֻלָּא, סְתִים מִכָּל סְטְרִין.

תָּא חֲזִי, בְּקַדְמִיתָא יְרוּקָא כִּחֲבֻצֶלֶת, דְטְרַפִּין דִּילָהּ יְרוּקִין. לְבַתְרַּ שׁוֹשְׁנַת, סוּמְקָא בַּגּוֹנִין חוֹרִין. שׁוֹשְׁנָה בְשִׁית טְרַפִּין, שׁוֹשְׁנַת, דְאִשְׁתַּנִּיאַת מִגּוֹנָא לְגוֹנָא, וְשִׁנִּיאַת גּוֹנֶיהָ. שׁוֹשְׁנַת, בְּקַדְמִיתָא חֲבֻצֶלֶת, בְּעַדְנָא דְבַעֲיָא לְאִזְדוּגָא בֵּיהּ בְּמַלְכָּא, אִקְרִי חֲבֻצֶלֶת. בְּתַר דְאִתְדַבְּקַת בֵּיהּ בְּמַלְכָּא בְּאֵינּוֹן נְשִׁיקִין, אִקְרִי שׁוֹשְׁנַת. בְּגִין דְכְּתִיב, (שיר השירים ה) שִׁפְתוֹתַי שׁוֹשְׁנִים. שׁוֹשְׁנַת הָעֵמְקִים דִּהִיא מֻשְׁנִיאַת גּוֹנֶיהָ, זְמַנִּין לְטַב, וְזְמַנִּין לְבִישׁ, זְמַנִּין לְרַחֲמִי, זְמַנָּא לְדִינָא.

וְתָרָא הָאִשָּׁה כִּי טוֹב הָעֵץ לְמֵאֲכָל וְכִי תֵאָוֶה הוּא לְעֵינַיִם. (בראשית ג) תָּא חֲזִי, דִּהָא בְּנֵי נֶשֶׁא לֹא מִסְתַּכְּלִין, וְלֹא יוֹדְעִין, וְלֹא מִשְׁגִּיחִין. בְּשַׁעַתָּא דְבָרָא קְדָשָׁא בְרִיךְ הוּא לְאָדָם, וְאוּקִיר לִיהּ בִּיקִירוֹ עֲלָאָה, בְּעָא מְנִיָּה לְאִתְדַבְּקָא בֵּיהּ בְּגִין דִּישְׁתַּפַּח יְחִידָאִי, וּבְלַפָּא יְחִידָאִי, וּבְאַתְרַּ דְדְּבָקוּתָא יְחִידָאִי, דְלֹא (דף רכא ע"ב) אִשְׁתַּנִּי, וְלֹא מִתְהַפֵּף לְעֵלְמִין, בְּהֵהוּא קְשׁוּרָא יְחִידָא, דְכֻלָּא בֵּיהּ אִתְקַשֵּׁר, הִדָּא הוּא דְכְּתִיב, (בראשית ב) וְעֵץ הַחַיִּים בְּתוֹף הַגֵּן.

לְבַתְרַּ סִטּוּ מִאֲרַחָא דְמֵהִימְנוּתָא, וְשִׁבְקוּ אֵילָנָא יְחִידָאִי, עֲלָאָה מִכָּל אֵילָנִין. וְאַתּוּ לְאִתְדַבְּקָא בְּאַתְרַּ דְמֻשְׁתַּנִּי, וּמִתְהַפֵּף מִגּוֹנָא לְגוֹנָא וּמִטַּב לְבִישׁ וּמִבֵּישׁ לְטַב.